

Dosarul nr.2r-368/22
2-16211767-01-2r-12072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. R. Pulbere, V. Mihaila, A. Pahopol)

DECIZIE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Alexei Șevcenco,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ciubuc
împotriva lui Alexei Șevcenco cu privire la încasarea rentei lunare și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins cererea depusă de Alexei Șevcenco cu privire la repunerea apelului în termen
și s-a restituit apelul declarat de Alexei Șevcenco, ca fiind depus în afara termenului
legal,

c o n s t a t ă:

La 16 noiembrie 2016, Natalia Ciubuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexei Șevcenco și „Moldasig” SA, solicitând încasarea de la
„Moldasig” SA a sumei de 25234,17 lei cu titlu de cheltuieli pentru tratament
administrat ca urmare a vătămării corporale, suma de 232,68 de lei cu titlu de
cheltuieli pentru transport, suma de 25568,86 de lei cu titlu de diferență a sumei
dintre salariul primit până la producerea accidentului și suma achitată pentru
concediul medical, suma de 19541,70 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îngrijirea la
domiciliu din partea unui asistent personal, după intervenția chirurgicală, suma de
8032 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile avocatului, încasarea de la Alexei
Șevcenco a sumei de 4175,6 lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013.

La 22 noiembrie 2017, Natalia Ciubuc a depus cerere de concretizare și
extendere a pretențiilor, solicitând încasarea de la „Moldasig” SA a sumei de
93446,51 de lei, după cum urmează: suma de 37635,09 lei cu titlu de cheltuieli
pentru tratament administrat ca urmare a vătămării corporale, suma de 1768,86 de
lei cu titlu de cheltuieli pentru transport, suma de 25568,86 de lei cu titlu de diferență
a sumei dintre salariul primit până la producerea accidentului și suma achitată pentru
concediul medical, suma de 19541,70 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îngrijirea la
domiciliu din partea unui asistent personal, după intervenția chirurgicală, suma de
8932 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile avocatului, încasarea de la Alexei
Șevcenco a sumei de 4175,6 lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013.

În cadrul ședinței de judecată din 31 iulie 2018, Natalia Ciubuc a depus cerere de concretizare, prin care a solicitat încasarea de la „Moldasig” SA a sumei de 101462,02 lei, după cum urmează: suma de 43040,66 lei cu titlu de cheltuieli pentru tratament administrat ca urmare a vătămării corporale, suma de 3976,8 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport, suma de 25568,86 de lei cu titlu de diferență a sumei dintre salariul primit până la producerea accidentului și suma achitată pentru concediul medical, suma de 19541,70 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îngrijirea la domiciliu din partea unui asistent personal, după intervenția chirurgicală, suma de 8339 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile avocatului, suma de 95 de lei pentru citarea publică, încasarea de la Alexei Șevcenco a sumei de 4175,6 lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013.

La 27 noiembrie 2018, Natalia Ciubuc a depus cerere de concretizare de mărire a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la „Moldasig” SA a sumei de 103786,45 de lei, după cum urmează: suma de 44751,09 lei cu titlu de cheltuieli pentru tratament administrat ca urmare a vătămării corporale, suma de 3976,8 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport, suma de 25568,86 de lei cu titlu de diferență a sumei dintre salariul primit până la producerea accidentului și suma achitată pentru concediul medical, suma de 19541,70 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îngrijirea la domiciliu din partea unui asistent personal, după intervenția chirurgicală, suma de 8953 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile avocatului, suma de 95 de lei pentru citarea publică, încasarea de la Alexei Șevcenco a sumei de 4175,6 lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013.

Totodată, prin cerere, reclamanta a solicitat repunerea în termen în ceea ce vizează capetele de cerere cu privire la încasarea de la „Moldasig” SA a sumei de 10263,15 lei cu titlu de cheltuieli pentru tratament administrat ca urmare a vătămării corporale și a sumei de 25568,86 de lei cu titlu de diferență a sumei dintre salariul primit până la producerea accidentului și suma achitată pentru concediul medical.

Prin încheierea din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de repunere în termen și s-a admis excepția de tardivitate invocată de reprezentantul părâtului „Moldasig” SA, Viorel Cucu, în partea sumelor privind cheltuielile de tratament în mărime de 10263,15 lei, suportate de Natalia Ciubuc până la data de 22 noiembrie 2016, cât și a diferenței dintre salariul primit anterior și suma achitată pentru concediul medical în mărime de 25568,86 de lei, până la data de 22 noiembrie 2016; s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ciubuc împotriva lui Alexei Șevcenco și „Moldasig” SA cu privire la încasarea cheltuielilor de tratament în mărime de 10263,15 lei, suportate de Natalia Ciubuc până la data de 22 noiembrie 2016, cât și a diferenței dintre salariul primit anterior și suma achitată pentru concediul medical în mărime de 25568,86 de lei, până la data de 22 noiembrie 2016.

Prin decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Natalia Ciubuc și s-a casat integral încheierea din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor, înregistrată la 27 iunie 2019, Natalia Ciubuc a solicitat încasarea de la „Moldasig” SA a sumei de 107552,06 lei, după cum urmează: suma de 48216,69 de lei cu titlu de cheltuieli pentru tratament

administrat ca urmare a vătămării corporale, suma de 3976,8 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport, suma de 25568,86 de lei cu titlu de diferență a sumei dintre salariul primit până la producerea accidentului și suma achitată pentru concediul medical, suma de 19541,70 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îngrijirea la domiciliu din partea unui asistent personal, după intervenția chirurgicală, suma de 9253 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile avocatului, suma de 95 de lei pentru citarea publică, încasarea de la Alexei Șevcenco a sumei de 4175,6 lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013.

Prin încheierea din 30 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată la 30 octombrie 2019 între Natalia Ciubuc și „Moldasig” SA și s-a încetat procesul civil, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ciubuc împotriva „Moldasig” SA cu privire la încasarea prejudiciului material format din cheltuielile pentru tratament în mărime de 48216,69 de lei, cheltuielile pentru transport în mărime de 3976,8 lei, diferența salarială în mărime de 25568,86 de lei cheltuielile pentru îngrijire în sumă de 19541,70 de lei și cheltuielile de judecată în suma de 9253 de lei și citare publică în mărime de 95 de lei; s-a menționat că, nu se admite o nouă adresare cu privire la același obiect și aceleași temeuri.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor depusă în cadrul ședinței de judecată din 30 octombrie 2019, reclamanta Natalia Ciubuc a formulat cerințe doar față de pârâțul Alexei Șevcenco, prin care a solicitat încasarea sumei de 4175,6 lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013 și a cheltuielilor legate de serviciile avocatului în sumă de 9253 de lei.

Ulterior, reclamanta prin cererea de completare și concretizare a cerințelor, a solicitat încasarea sumei de 412303, 64 de lei cu titlu de rentă lunară, începând cu 15 august 2013, după cum urmează: 10571,9 lei, renta lunară în mărime de 3622, 3 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2013, pentru perioada 15 august 2013-31 decembrie 2013, din care a fost scăzută suma de 5728,45 de lei, obținută din activitatea cu program redus; 38696,64 de lei, renta lunară în mărime de 4046,5 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2014, pentru perioada de 12 luni, din care a fost scăzută suma de 9861,36 de lei, obținută din activitatea cu program redus; 53162,4 lei, renta lunară în mărime de 4430,2 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2015, pentru perioada de 12 luni; 60120 de lei, renta lunară în mărime de 5010 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2016, pentru perioada de 12 luni; 67615,2 lei, renta lunară în mărime de 5634,6 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2017, pentru perioada de 12 luni; 74736 lei, renta lunară în mărime de 6228 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2018, pentru perioada de 12 luni; 85921,2 lei, renta lunară în mărime de 7160,1 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2019, pentru perioada de 12 luni; 21480,3 lei, renta lunară în mărime de 7160,1 lei, ce constituie salariul mediu lunar în domeniul sănătății pentru anul 2020, pentru perioada de 3 luni, încasarea sumei de 1828 de lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile avocatului.

Prin hotărârea din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ciubuc și s-a încasat

de la Alexei Șevcenco în beneficiul Nataliei Ciubuc renta lunară pentru perioada 15 august 2013-17 martie 2020 în sumă totală de 412303, 64 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1828 de lei, în total suma de 414131,64 de lei.

La 17 februarie 2022, Alexei Șevcenco a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Alexei Șevcenco cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit lui Alexei Șevcenco cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost înaintat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen; s-a remis lui Alexei Șevcenco cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 08 iunie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.240), Alexei Șevcenco a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, soluționând prin decizie chestiunea de repunere a apelului în termen.

În motivarea recursului s-a invocat că, în susținerea cererii de repunere în termen a evidențiat că procesul în prima instanță s-a desfășurat în lipsa sa, fără a i se asigura condițiile legale pentru a participa la examinarea acțiunii înaintate de Natalia Ciubuc, deși, rezultatul procesului genera repercusiuni foarte serioase, încasarea acelor sume exorbitante, care, de altfel, urmau a fi îndreptate exclusiv către compania de asigurare „Moldasig” SA.

La fel, a atenționat că, intimata în mod fraudulos, a indicat în conținutul acțiunii, speculând și în tot cursul judecării cauzei o adresă de domiciliu, care este eronată, nefiind actuală începând cu anul 2010, când a plecat definitiv din Republica Moldova și s-a stabilit cu traiul permanent în Republica Federală Germană, confirmat prin permisul de reședință. Intimata a cunoscut acest fapt, dar intenționat a tănuțit de instanța de judecată, urmărind să-l priveze de posibilitatea de a interveni în proces și a-și prezenta obiecțiile la pretențiile abuziv înaintate împotriva sa, în calitate de parte implicată în accidentul rutier din 15 octombrie 2006. Prin sentință judecătorească a fost încasat prejudiciul moral. Din lipsa surselor bănești, nu a fost în stare să achite sumele adjudecate, pentru ce a fost sancționat în repetate rânduri conform art. 318 și art. 319 Cod contravențional.

Recurentul a susținut că, aflând că este stabilit în Germania, la finele anului 2018 intimata Natalia Ciubuc împreună cu Larisa Danilcic au inițiat împotriva sa un proces civil în Judecătoria din orașul Koln (Germania), solicitând încasarea din contul său a sumei totale de 1300000 de lei, echivalentul în euro, adjudecată prin sentința din 02 iulie 2010, proces ce se află pe rolul instanței. Astfel, a subliniat că, intimata cunoștea cu certitudine locul său de trai din Germania și faptul că este stabilit acolo cu domiciliu permanent, dar cu rea-credință a indus prima instanță în eroare, tănuțind că la adresa care a indicat-o în acțiune și la care se remiteau citațiile/actele judiciare, nu mai locuia.

Contrar concluziilor reținute eronat de prima instanță, conform căreia procedura de citare în privința sa ar fi fost legal îndeplinită, întrucât ar fi fost citat la

o adresă atestată de Registrul de stat al populației, a relevat instanței de apel că procedura de citare în privința sa a fost viciată, întrucât, pe tot parcursul procesului în primă instanță, citațiile nu s-au remis la adresa sa reală de domiciliu din Germania, dar la adresa rudelor sale din Moldova. La fel, a accentuat instanței de apel că din cauza comportamentului fraudulos al intimitei, prima instanță a procedat la judecarea cauzei fără a-l înștiința corespunzător, astfel încât nu s-a putut prezenta la proces, personal sau prin reprezentant convențional și nu a putut beneficia de garanțiile procesuale inerente procesului civil, dreptul la apărare și contradictorialitatea, cu consecințe, pe plan procesual, în sensul că nu a putut exercita calea de atac a apelului în termenul legal, nu a putut invoca excepții procesuale și apărări și nici solicita și administra probele necesare combaterii cererii de chemare în judecată, iar hotărârea pronunțată în prima instanță, nu i-a fost legal comunicată.

De asemenea, a arătat instanței de apel precum că prima instanță a admis o eroare care nu poate fi înlăturată decât prin rejudecarea pricinii, în condiții de procedură legal îndeplinită.

Instanța de contencios european a drepturilor omului a statuat în mod constant că dreptul de acces la o instanță, principiul contradictorialității, precum și principiul egalității armelor, consacrate de art. 6 par. 1 din Convenție, se aplică, de asemenea, în domeniul specific al comunicării actelor de procedură părților (S.C. U. S.R.L. contra României, par. 29, și, Avotîn contra Letoniei, par. 119). În acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele interne trebuie să dea dovadă de diligență în ceea ce privește asigurarea informării părților cu privire la termenele de judecată și să își respecte obligația de a le asigura participarea efectivă la proces, în caz contrar, dreptul la un proces echitabil, cu componenta sa materială esențială, dreptul de acces la un tribunal independent și imparțial, garantat de dispozițiile convenționale ale art. 6 par. 1, putând fi afectat în substanța sa, devenind unul formal și iluzoriu.

Recurentul a pretins că, a arătat instanței de apel că a luat cunoștință de hotărârea primei instanțe din 17 martie 2020 abia la data de 27 ianuarie 2022, ceea ce a determinat imposibilitatea obiectivă de a declara apelul în termenul legal de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Despre acest proces judiciar a aflat de la organul de urmărire penală, la indicația căruia, în data de 29 decembrie 2021, la revenirea sa în Republica Moldova, a fost reținut la trecere frontierei de stat, sub pretext că în privința sa se instrumentează o cauză penală conform componentei de infracțiune prevăzute de art. 320 Cod penal, neexecutarea hotărârii instanței de judecată. Doar atunci i s-a comunicat despre existența procesului judiciar intentat de intimată împotriva sa și, efectiv, a putut lua cunoștință la data de 27 ianuarie 2022 de materialele cauzei și nemijlocit de hotărârea contestată, la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a ignorat argumentele prezentate în vederea repunerii în termen, invocând că a fost legal citat în ședințele de judecată și a cunoscut despre emiterea hotărârii primei instanțe cel puțin în luna septembrie 2020. În motivare, instanța de apel a făcut trimitere la avizele de recepție anexate la dosar, precum că ar fi recepționat citațiile pentru ședințele de judecată din 21 decembrie 2016 ora 09:00 (f.d.63) și 19 septembrie 2017 ora 10:00 (f.d.129). La fel, instanța de apel s-a

referit la procura nr.38 din 03 ianuarie 2018 întocmită în favoarea tatălui său și cererea depusă de ultimul primei instanțe la 29 septembrie 2020 pentru eliberarea spre cunoștință a materialelor cauzei. Avizele de recepție menționate supra, nu puteau fi semnate de el, deoarece în perioadele respective se află în Germania. În ceea ce privește cererea depusă de tatăl său la 29 septembrie 2020 pentru a i se oferi posibilitate de a lua cunoștință de materialele pricinii, instanța de apel a omis să verifice că această cerere în genere nu a fost admisă, sub pretextul că în sensul art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal sau doar prin avocat (avocat stagiar).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la 12 iulie 2022, conform scrisorii (Vol.III, f.d.2) și a fost recepționată la 15 iulie 2022 și la 18 iulie 2022, conform avizelor de recepție (Vol.III, f.d.4-5). Din adresa „Moldasig” SA s-a restituit instanței corespondența cu mențiunea „plecat” (Vol.III, f.d.6-7).

La 09 august 2022, prin intermediul poștei electronice (Vol.III, f.d.10), Natalia Ciubuc, reprezentată de avocatul Arina Țurcan-Donțu, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 24 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 08 iunie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.240), ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Alexei Șevcenco și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ciubuc împotriva lui Alexei Șevcenco cu privire la încasarea rentei lunare și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la data de 17 martie 2020 (Vol.II, f.d.189).

Hotărârea din 17 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către Alexei Șevcenco, la data de 17 februarie 2022, depunând în acest sens cererea de apel (Vol.II, f.d.196-198).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de apel împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cererii de apel, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că, în temeiul art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 24 mai 2022, a respins cererea depusă de Alexei Șevcenco cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit lui Alexei Șevcenco cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 17 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca fiind înaintată în afara termenului legal. Instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (Vol.II, f.d.229-231).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 17 martie 2020 (Vol.II, f.d.189), însă cererea de apel a fost depusă de către Alexei Șevcenco la data de 17 februarie 2022 (Vol.II, f.d.196).

Având în vedere prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că nu este motivată omiterea termenului, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 17 martie 2020.

Or, în conformitate cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Prin prisma criticilor recurentului precum că examinarea cauzei s-a realizat în lipsa sa în prima instanță, având în vedere că este stabilit cu traiul în Germania, fapt despre care cunoștea intimata, Colegiul relevă că, aceste împrejurări nu justifică omiterea termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe.

În virtutea art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

De altfel, însuși recurentul cu referire la avizele de recepție la care a făcut trimitere instanța de apel, a indicat că citațiile/actele au fost comunicate de către prima instanță rudelor sale, însă nu lui personal, fiind viciată procedura de citare.

În conformitate cu art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Mai mult, corespondența destinată lui Alexei Șevcenco, expediată de instanță la adresa din Moldova, a fost recepționată, însă nu s-a refuzat recepționarea acesteia din motiv că Alexei Șevcenco ar locui în altă țară. Astfel, suplimentar se confirmă faptul că recurentul a cunoscut de existența litigiului aflat pe rolul instanței.

La acest capitol, Colegiul notează că, instanța de apel corect a punctat că, recurentul Alexei Șevcenco a cunoscut despre desfășurarea procesului civil aflat pe rolul instanței de judecată.

În ceea ce vizează alegația recurentului precum că, tatălui său Iuri Șevcenco, nu i s-a permis în contextul prevederilor art. 75 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a lua cunoștință de materialele cauzei conform cererii înaintate la 29 septembrie 2020, având procura nr. 38 eliberată de recurent pe numele tatălui său la data 03 ianuarie 2018, Colegiul menționează că, în textul procurii se identifică dreptul de a încheia contract de asistență juridică și a semna mandatul (Vol.I), însă nu a materializat această posibilitate.

Nu poate fi ignorat nici faptul că procura a fost perfectată pe teritoriul Republicii Moldova în data de 03 ianuarie 2018, ceea ce denotă că recurentul a fost prezent la întocmirea/eliberarea acesteia, iar în acea perioadă procesul civil era pe rolul instanței de judecată.

La fel, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 19 noiembrie 2019 rezultă că, în cadrul ședinței de judecată a fost prezent fratele recurentului, Daniil Șevcenco (Vol.II, f.d.158-159), fiindu-i transmisă o cerere de concretizare a pretențiilor care urma a fi transmisă pârâtului Alexei Șevcenco.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că, toate aceste împrejurări confirmă suplimentar faptul că Alexei Șevcenco a cunoscut de existența litigiului aflat pe rolul primei instanțe, iar circumstanțele reliefate *supra* denotă că, prima instanță a întreprins măsurile prevăzute de lege și a informat pârâtul despre ședințele de

judecată desfășurată în prezenta cauză civilă și astfel, argumentele recurentului nu justifică casarea încheierii în sensul pretins.

Subsecvent, instanța de apel justificat a respins solicitarea de repunere în termenul de apel, având în vedere că, în ocurențele detaliate anterior, este evident că pârâtul a fost informat despre litigiul aflat pe rolul instanței, precum și a avut posibilitatea de a beneficia de toate drepturile procedurale ce-i asigură dreptul la un proces echitabil, inclusiv de a-și prezenta obiecțiile, contraargumentele la poziția reclamantei, precum și dreptul de a contesta hotărârea primei instanțe în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

În context, Colegiul punctează că, odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, apelantul nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel, care a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, având în vedere depunerea acesteia în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Alegațiile părții recurente inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute în casarea încheierii contestate, precum și în repunerea în termenul de apel, deoarece omiterea termenului de declarare a apelului este imputabilă recurentului, care nu și-a exercitat drepturile procedurale în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, Colegiul relevă că, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Alexei Șevenco.

Se menține încheierea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ciubuc împotriva lui Alexei Șevenco cu privire la încasarea rentei lunare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat